

Tweede Kamer der Staten-Generaal  
Aan de leden van de Vaste commissie  
voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

**DATUM**

6 juni 2019

**KENMERK**

B20190606MD

**BETREFT**

Plenaire behandeling  
wetsvoorstel 35 087

**BIJLAGEN**

2

**CONTACT**

Frank Bluiminck

**TELEFOON**

030-2739743

**E-MAIL**

fbluiminck@vgn.nl

Geachte leden van de Vaste commissie,

Binnenkort behandelt u het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet zorg en dwang (35 087) plenair. Wij verzoeken u deze brief daarbij te betrekken.

**Wij steunen de introductie van de Wzd-functionaris**

Wij zijn van mening dat de vervanging van de Wzd-arts door de Wzd-functionaris een belangrijke verbetering inhoudt van de Wet zorg en dwang. Het is de taak van deze functionaris om toe te zien op de uitvoering van onvrijwillige zorg en zorgplannen te beoordelen waarin onvrijwillige zorg is opgenomen. Gaat het om onvrijwillige medische zorg, dan is een arts de meest aangewezen hulpverlener om als toezichthouder te fungeren. Gaat het om andere vormen van onvrijwillige zorg, denk hierbij bijvoorbeeld aan beperking van gebruik van sociale media en van internet, aan beperkingen die uit pedagogische overwegingen worden genomen of aan de toepassing van domotica waarmee toezicht kan worden gehouden op de cliënt, dan kan een gedragskundige het beste als toezichthouder fungeren. Door de mogelijkheid te openen dat ook orthopedagogen-generalisten en gz-psychologen de functie van Wzd-arts kunnen uitoefenen, kan een zorgaanbieder die functionaris met het toezicht op de uitvoering van onvrijwillige zorg belasten die daar, gelet op de aard van de onvrijwillige zorg, het beste voor toegerust is.

**De minister negeert constructieve verbetervoorstellen**

Onze steun voor het wetsvoorstel neemt niet weg dat wij met teleurstelling en verbazing hebben kennisgenomen van de antwoorden van de minister op uw vragen over het achterwege blijven van voorstellen om de administratieve lasten te verminderen en de uitvoerbaarheid van de Wzd te verbeteren.

Meerdere fracties, waaronder het CDA, GroenLinks, de PVV en de SGP, hebben de minister gevraagd om alsnog met voorstellen te komen om de

**Bezoekadres**

Oudlaan 4  
3515 GA Utrecht

**Postadres**

Postbus 413  
3500 AK Utrecht

**T** 030 273 93 00

**E** [info@vgn.nl](mailto:info@vgn.nl)

**vgn.nl**

administratieve lasten te verminderen. De minister had dit immers zelf aangekondigd in zijn actieplan Ontregel de zorg. Bovendien hebben verschillende fracties in het verslag suggesties gedaan om bijvoorbeeld het stappenplan te vereenvoudigen. Ook de veldpartijen hebben vele voorstellen gedaan om de administratieve lasten te verminderen en de uitvoerbaarheid van de Wzd te verbeteren. U vindt deze voorstellen in de brieven die de minister u als bijlage bij de nota naar aanleiding van het verslag heeft toegestuurd.

Tot onze grote verbazing heeft de minister met dit alles niets gedaan en volstaat hij met de volgende mededeling: *'De regering heeft op dit moment geen nieuwe voorstellen om de administratieve lasten verder terug te dringen. De regering acht het namelijk van groot belang dat er nu eerst gewerkt gaat worden met de Wzd en ervaring met de wet wordt opgedaan. Bij de monitoring en evaluatie van de Wzd worden de administratieve lasten meegenomen'*.

Wij verzoeken u hiermee geen genoegen te nemen. Constructieve voorstellen tot vermindering van administratieve lasten en verbetering van de uitvoerbaarheid van de wet mogen niet zonder enige onderbouwing genegeerd worden. Het veld mag niet afgescheept worden met de mededeling dat de minister bij de evaluatie over twee jaar wel weer verder ziet.

*Wij verzoeken u te doen wat de minister heeft nagelaten en de Wzd te wijzigen zodat de uitvoerbaarheid van de wet verbeterd wordt en de administratieve lasten verminderen. Onze voorstellen daartoe vindt u in de drie bijlagen die wij u in januari hebben toegestuurd en die de minister u opnieuw als bijlage bij de nota naar aanleiding van het verslag heeft toegestuurd. Op vijf van deze voorstellen komen wij in de bijlage bij deze brief terug. Dit betreft voorstellen waarover de minister in de nota naar aanleiding van het verslag iets schrijft dat ons aanleiding geeft voor een reactie.*

### **De minister geeft onjuiste informatie over administratieve lasten**

Bovendien blijkt uit de beantwoording van uw vragen dat de minister kennelijk überhaupt geen aanleiding ziet om aandacht te besteden aan voorstellen om de administratieve lasten te verminderen, want in de nota naar aanleiding van het verslag wijst hij erop dat de administratieve lasten ten opzichte van de Bopz juist verminderen, met € 2.459.333,33 om precies te zijn (antwoord op vraag 89).

Het genoemde bedrag is afkomstig uit de memorie van toelichting bij de Wzd uit 2009, het heeft betrekking op een vermindering van de administratieve lasten ten gevolge van *'het weghalen van deze groepen uit*

*de Wet Bopz*. Wat hiermee bedoeld wordt, blijkt echter niet uit de tekst en is eens te meer raadselachtig omdat de Wzd juist op veel meer cliënten van toepassing is dan de Bopz (de Wzd is immers ook buiten accommodaties van toepassing en de Bopz is dat niet). Wij constateren derhalve dat iedere onderbouwing van de stelling van de minister dat de administratieve lasten van de Wzd dalen ten opzichte van de Bopz ontbreekt.

Nog veel storender is, dat de minister zijn stelling dat de administratieve lasten dalen baseert op een vergelijking tussen de Bopz en de Wzd zoals die luidde in 2009. De administratieve lasten, die alle wijzigingen van de Wzd waartoe sindsdien is besloten met zich meebrengen, laat de minister derhalve simpelweg buiten beschouwing. Wij noemen vijf van die wijzigingen, waarvan evident is dat zij tot een substantiële stijging van de administratieve lasten leiden:

- \* de verdubbeling van de frequentie van het aantal multidisciplinaire overleggen over zorgplannen waarin onvrijwillige zorg is opgenomen en zorgplannen van wilsonbekwame cliënten waarin op vrijwillige basis bepaalde vormen van zorg zijn opgenomen (van minimaal twee keer per jaar, naar minimaal vier keer in het eerste jaar);
- \* de verplichting om advies van een externe deskundige te vragen;
- \* de verplichting dat een niet bij de zorg betrokken deskundige deelneemt aan ieder multidisciplinair overleg over verlening van onvrijwillige zorg als dit langer duurt dan drie maanden;
- \* de verplichting om een Wzd-functionaris aan te wijzen die toezicht houdt op de verlening van onvrijwillige zorg, alle zorgplannen beoordeelt waarin onvrijwillige zorg is opgenomen en alle zorgplannen van wilsonbekwame cliënten beoordeelt waarin op vrijwillige basis bepaalde vormen van zorg zijn opgenomen;
- \* de verplichting om halfjaarlijks een analyse van de verleende onvrijwillige zorg op te stellen ten behoeve van de IGJ.

Deze wijzigingen zijn na 2009, dus na de berekening van de administratieve lasten waarnaar de minister in de nota naar aanleiding van het verslag verwijst, in de Wzd opgenomen. Wij vinden het misleidend dat de minister u verwijst naar een berekening van de administratieve lasten die dateert van tien jaar geleden, terwijl hij weet dat sindsdien vele wijzigingen hebben plaatsgevonden die onmiskenbaar leiden tot een zeer substantiële verhoging van de administratieve lasten.

### **Sterke onvoorziene kostenstijging mogelijk**

Om u een indruk te geven van de impact voor de administratieve lasten van de eerste vier wijzigingen die wij hierboven hebben opgesomd, hebben wij een schatting daarvan gemaakt op een spreekwoordelijk bierviltje, dat als bijlage bij deze brief is gevoegd.

Uit dit bierviltje blijkt dat de vier wijzigingen een extra tijdsinvestering van 23,5 uur per cliënt per jaar noodzakelijk maken. Onder de Wzd vallen 200.000 cliënten met een indicatie voor langdurige zorg (90.000 cliënten in de ouderenzorg en 110.000 cliënten in de gehandicaptenzorg). Overigens kunnen ook cliënten zonder indicatie voor langdurige zorg onder de Wzd vallen, deze groep is in de berekening op het bierviltje buiten beschouwing gelaten. De wijzigingen hebben gevolgen voor alle cliënten aan wie onvrijwillige zorg wordt verleend én alle wilsonbekwame cliënten aan wie bepaalde vormen van zorg op vrijwillige basis worden verleend. Om hoeveel cliënten het gaat, kunnen wij zonder nader onderzoek niet voorspellen. Wij constateren echter wel dat als het bijvoorbeeld om een derde van het aantal Wlz-clieuten zou gaan, al een inzet van 1,57 miljoen uur op jaarbasis nodig is (23,5 uur x 67.000 cliënten). Daarvoor zijn 1.262 fulltime werkende zorgverleners nodig. De kosten daarvan bedragen € 88.340.000 (1.262 fte x € 70.000).

Ons bierviltje geeft een indicatie, wij pretenderen geen wetenschappelijk onderbouwde schatting van de kosten te hebben gemaakt. Het maakt echter wel duidelijk dat de financiële gevolgen van invoering van de Wzd in de huidige vorm enorm kunnen zijn. Wij vinden het dan ook noodzakelijk dat deze gevolgen op korte termijn adequaat worden berekend zodat de tarieven die zorgorganisaties ontvangen op basis daarvan tijdig aangepast kunnen worden.

*Wij verzoeken u de minister te vragen om alsnog, in goed overleg met de veldpartijen, de kosten van uitvoering van de Wzd te berekenen en op basis daarvan de tarieven aan te passen. Zonder adequate bekostiging zijn zorgorganisaties niet in staat om de Wzd adequaat uit te voeren.*

### **Ambulante onvrijwillige zorg alleen op papier mogelijk**

Tot slot wijzen wij er nog op dat de minister ook buiten beschouwing laat dat voor organisaties die nu niet onder de Bopz vallen, maar straks wel onder de Wzd, sowieso geen sprake kan zijn van lastenverlaging. Dit betreft met name de aanbieders van ambulante zorg. Daaronder vallen, naast bijvoorbeeld aanbieders van dagbesteding, dagopvang en wijkverpleging, ook intramurale locaties waar zorg wordt geboden aan cliënten die niet onder de Bopz vallen. De minister vindt het van belang dat alle vormen van onvrijwillige zorg ook in de thuissituatie kunnen worden toegepast. Het Besluit zorg en dwang zal dit mogelijk maken, althans op papier. Als de minister echter niet voor de bijbehorende financiering zorgt, zal het daarbij blijven, zorgorganisaties zijn dan immers niet in staat om de mogelijkheden te benutten die het Besluit zorg en dwang biedt. Het gevolg daarvan is dat cliënten zullen moeten verhuizen naar een Wzd-accommodatie zodra onvrijwillige zorg nodig is, om ernstig nadeel voor henzelf of voor anderen te voorkomen.

*Wij verzoeken u de minister te vragen om, in goed overleg met de veldpartijen, te onderzoeken wat de kosten van verlening van ambulante onvrijwillige zorg zijn en tijdig voor inwerkingtreding van de Wzd zorg te dragen voor een adequate financiering daarvan.*

Uiteraard zijn wij graag bereid deze brief toe te lichten en u desgewenst behulpzaam te zijn bij het concretiseren van de voorstellen in de bijlage bij deze brief in amendementen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frank Bluminck', written over a horizontal line.

Frank Bluminck  
Directeur

Kopie: de heer H.M. de Jonge, minister van VWS

Bijlage 1: 'Bierviltje' bij brief TK wijzigingswet zorg en dwang

Bijlage 2: Voorstellen om de administratieve lasten te verminderen en de uitvoerbaarheid van de Wet zorg en dwang te verbeteren